

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

1 Σεπτεμβρίου 2020

Οδηγίες για την εξέταση μαθητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Στις παρούσες οδηγίες περιγράφεται η διαδικασία της εξέτασης/δοκιμασίας (τεστ) δεξιοτήτων των μαθητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για την συμπλήρωση των κενών θέσεων των Προτύπων Σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και επισημαίνονται ορισμένα σημεία προκειμένου να ενισχυθεί η αντικειμενικότητα της εξέτασης. Οι ως άνω αναφερόμενοι/ες μαθητές/τριες εξετάζονται σύμφωνα με τις πρόνοιες που περιγράφονται, εφόσον υποβληθεί εμπρόθεσμα αίτηση και τα απαραίτητα επαρκή δικαιολογητικά. Υπεύθυνη για την πιστή εφαρμογή των οδηγιών είναι η Επιτροπή Εξετάσεων που ορίζεται από το οικείο ΕΠ.Ε.Σ.

A. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΑΙΤΗΣΗ/ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Ως υποψήφιοι/ες με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες νοούνται οι μαθητές/τριες που υπάγονται σε μία από τις παρακάτω δύο ομάδες:

ΟΜΑΔΑ Α΄:

Όσοι/ες υποψήφιοι/ες:

- i) έχουν ιδιαίτερα σοβαρά προβλήματα ακοής (κωφοί, βαρήκοοι) με ποσοστό αναπηρίας 67% και πάνω,
- ii) παρουσιάζουν προβλήματα λόγου και ομιλίας (δυσαρθρία, τραυλισμός),
- iii) παρουσιάζουν προβλήματα επιληψίας,
- iv) παρουσιάζουν διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού,

εφόσον στη γνωμάτευση των Κέντρων Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΣΥ) ή των ΚΕΔΔΥ ή των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων ή των Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων (ΙΠΔ) αναγράφεται ο γραπτός τρόπος εξέτασης. Για την υπαγωγή στις περιπτώσεις (i) και (iii) απαιτείται γνωμάτευση από τις Υγειονομικές Επιτροπές του ΚΕΠΑ (Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας) του ΕΦΚΑ. Οι περιπτώσεις (ii) και (iv) πιστοποιούνται με γνωμάτευση των Κέντρων Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΣΥ) ή των ΚΕΔΔΥ ή των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων ή των Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων (ΙΠΔ), στην οποία πρέπει να αναγράφεται ο γραπτός τρόπος εξέτασης. Όλες οι γνωματεύσεις οφείλουν να είναι έγκυρες και σε ισχύ.

ΟΜΑΔΑ Β΄:

Όσοι/ες υποψήφιοι/ες:

- i) είναι τυφλοί, σύμφωνα με το Ν.958/79 (ΦΕΚ 191 Α΄) ή έχουν ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67% ή είναι αμβλύωπες με ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67%,
- ii) έχουν κινητική αναπηρία τουλάχιστον 67% μόνιμη ή προσωρινή που συνδέεται με τα άνω άκρα,
- iii) πάσχουν από σπαστικότητα των άνω άκρων,
- iv) πάσχουν από κάταγμα ή άλλη προσωρινή βλάβη των άνω άκρων που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για γραφή,
- v) παρουσιάζουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία ή
- vi) παρουσιάζουν διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού,

εφόσον στη γνωμάτευση των Κέντρων Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΣΥ) ή των ΚΕΔΔΥ ή των Κοινοτικών Κέντρων Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων ή των Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων (ΙΠΔ) αναγράφεται ο προφορικός τρόπος εξέτασης. Για τις ανωτέρω αναπηρίες των περιπτώσεων (i), (ii) και (iii) απαιτείται γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής του ΚΕΠΑ (Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας) του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ). Για την περίπτωση (iv), οι υποψήφιοι θα πρέπει

να προσκομίσουν πρόσφατη σχετική ιατρική γνωμάτευση από Δημόσιο Νοσοκομείο, η οποία φέρει σφραγίδα από Συντονιστή/στρια Διευθυντή/ντρια Κλινικής του Εθνικού Συστήματος Υγείας ή νόμιμα εκτελούντα/σα χρέη Συντονιστή/στριας Διευθυντή/ντριας Κλινικής του Εθνικού Συστήματος Υγείας ή Διευθυντή/ντρια Πανεπιστημιακής Κλινικής ή από Δημόσιο Κέντρο Υγείας στην περιοχή του/της υποψηφίου/ας, η οποία φέρει σφραγίδα του/της Διευθυντή/ντριας του Κέντρου, από την οποία προκύπτει η αδυναμία του/της υποψηφίου/ας να συμμετάσχει σε γραπτή εξέταση. Στη γνωμάτευση, εκτός από το κάταγμα ή την προσωρινή βλάβη, πρέπει να πιστοποιείται ρητώς η αδυναμία χρήσης του άνω άκρου για γραφή και να αναγράφεται το χρονικό διάστημα ισχύος της γνωμάτευσης, το οποίο πρέπει να συμπίπτει με την περίοδο των εξετάσεων. Οι υποψήφιοι αυτοί αμέσως μόλις προκύψει κάταγμα ή άλλη προσωρινή βλάβη των άνω άκρων που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για γραφή, θα πρέπει να προσκομίσουν στο Πρότυπο Σχολείο τη σχετική γνωμάτευση του Νοσοκομείου ή του Δημοσίου Κέντρου Υγείας μαζί με σχετική αίτηση. Η υπαγωγή στην περίπτωση (v) πιστοποιείται με γνωμάτευση που χορηγείται από τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΣΥ), τα ΚΕΔΔΥ, τα Κοινωνικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων, ή από τα Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ). Η περίπτωση (vi) πιστοποιείται με γνωμάτευση που χορηγείται από τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΣΥ), τα ΚΕΔΔΥ, τα Κοινωνικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων, ή από τα Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ), στην οποία πρέπει να αναγράφεται ο προφορικός τρόπος εξέτασης. Όλες οι γνωματεύσεις οφείλουν να είναι έγκυρες και σε ισχύ.

Επίσης, σύμφωνα με τη με αριθμ. πρωτ. 11586/Γ6/28-1-2011 (ΦΕΚ 262 Β') Υπουργική Απόφαση που εκδόθηκε από τη Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, οι μαθητές/τριες με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή λόγω ενδοοικογενειακής βίας, εξετάζονται προφορικά εφόσον έχουν υποβάλει γνωμάτευση ότι έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αδυνατούν να υποβληθούν σε γραπτή εξέταση. Η γνωμάτευση, στην οποία πρέπει να αναφέρεται η διάρκεια ισχύος της και ο χρόνος επαναξιολόγησης του/της μαθητή/τριας, χορηγείται από τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΣΥ), τα ΚΕΔΔΥ, τα Κοινωνικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων, τα Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ) άλλων Υπουργείων, ύστερα από προσκόμιση είτε ιατρικής βεβαίωσης Δημοσίου Νοσοκομείου, που κοινοποιήθηκε σε δικαστικές αρχές σε περίπτωση κακοποίησης του/της μαθητή/τριας λόγω γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή ενδοοικογενειακής βίας, είτε βεβαίωσης από δικαστική αρχή ή εισαγγελέα ανηλίκων σε περίπτωση παραβατικής συμπεριφοράς.

Κανένας άλλος/η υποψήφιος/α δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως μαθητής/τρια με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για συμμετοχή σε εξετάσεις εισαγωγής σε Πρότυπο Σχολείο, εκτός των παραπάνω περιπτώσεων.

Οι γονείς/κηδεμόνες που επιθυμούν τα παιδιά τους να εξεταστούν ως μαθητές/τριες με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες πρέπει να υποβάλλουν εμπρόθεσμα Αίτηση-Δήλωση και να προσκομίσουν αντίγραφο της γνωμάτευσης και οποιοδήποτε άλλο απαραίτητο δικαιολογητικό επικαλούνται, στο Πρότυπο Σχολείο, στο οποίο θα διενεργηθεί η δοκιμασία (τεστ) δεξιοτήτων.

B. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Οι εξεταζόμενοι/ες υποψήφιοι/ες εισέρχονται στις αίθουσες εξέτασης την ίδια ώρα που εισέρχονται και οι λοιποί εξεταζόμενοι στο Εξεταστικό Κέντρο, τους χορηγείται το φυλλάδιο με τις εκφωνήσεις των θεμάτων και το φύλλο απαντήσεων. Η διάρκεια της εξέτασης είναι δύομισι (2,5) ώρες για τα Προτύπα Γυμνασία και τρεις (3) ώρες για τα Προτύπων Λύκεια. Όλοι ανεξαιρέτως οι υποψήφιοι/ες εξετάζονται στα ίδια θέματα.

Τονίζεται ότι τα θέματα είναι πολλαπλής επιλογής και δεν απαιτείται από τους/τις υποψηφίους/ες παραγωγή γραπτού ή προφορικού λόγου.

Όσοι/ες υποψήφιοι emπίπτουν στην **Ομάδα Α'** εξετάζονται σε ξεχωριστή αίθουσα και ο χρόνος εξέτασής τους μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων του Προτύπου Σχολείου. Η παράταση του χρόνου εξέτασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 30 λεπτά.

Όσοι/ες υποψήφιοι emπίπτουν στην **Ομάδα Β'** εξετάζονται σε ξεχωριστή αίθουσα από τους/τις υποψηφίους της Ομάδας Α' και τους υπόλοιπους υποψήφιους και ο χρόνος εξέτασής τους είναι επαυξημένος, πλέον των δύομισι ωρών στο Γυμνάσιο και των τριών ωρών στο Λύκειο, κατά 30 λεπτά. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης, αν ζητηθεί, ο/η επιτηρητής/τρια μπορεί να αναγνώσει τη διατύπωση θέματος ή απάντησης σε εξεταζόμενο/η μία ή περισσότερες φορές. Όμως, σε καμία απολύτως περίπτωση δεν επιτρέπεται να δηλώσει έμμεσα ή άμεσα στοιχεία της ορθής απάντησης.

Αν ο/η μαθητής/τρια συνοδεύεται από Εκπαιδευτικό Παράλληλης Στήριξης, αυτός/ή μπορεί να παρίσταται κατά την εξέταση, χωρίς να συμμετέχει στη διαδικασία, αρκεί να έχει δηλωθεί η παρουσία του στην Αίτηση-Δήλωση και να προβλέπεται από τη γνωμάτευση που έχει υποβάλλει ο γονέας/κηδεμόνας στο Πρότυπο Σχολείο. Οι Εκπαιδευτικοί Παράλληλης Στήριξης δεν παρεμβαίνουν, δεν εξηγούν, δεν βοηθούν τον/την εξεταζόμενο/η αλλά μπορούν να υποστηρίζουν τον/τη μαθητή/τρια με τις μη λεκτικές παραινέσεις που έχουν καθιερώσει μεταξύ τους προκειμένου να επιτυγχάνεται η συνεργασία. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. αδυναμία χρήσης των άνω άκρων) ο Εκπαιδευτικός Παράλληλης Στήριξης μπορεί να λειτουργήσει και ως βοηθός γραφής. Η Επιτροπή Εξετάσεων του Προτύπου Σχολείου δύναται να ορίσει εκπαιδευτικό ή άλλο εξειδικευμένο προσωπικό ως Βοηθό Εξέτασης προκειμένου να παρέχει βοήθεια σε υποψήφιο/α με προβλήματα όρασης, ακοής, γραφής ή κινητικότητας σύμφωνα με τις οδηγίες της γνωμάτευσης του υποψηφίου. Σε καμία απολύτως περίπτωση δεν επιτρέπεται, ούτε ο Εκπαιδευτικός Παράλληλης Στήριξης ούτε ο Βοηθός Εξέτασης, να δηλώσει έμμεσα ή άμεσα στοιχεία της ορθής απάντησης.

Είναι αυτονόητο ότι οι διατάξεις για τις υποχρεώσεις των εξεταζομένων για τη διαφύλαξη του αδιάβλητου των εξετάσεων ισχύουν και για τους/τις υποψηφίους/ες αυτούς από την στιγμή που θα εισέλθουν στο Εξεταστικό Κέντρο και μέχρι την ολοκλήρωση της εξέτασής τους. Την ευθύνη για την τήρηση της τάξης και της ομαλότητας διεξαγωγής της εξέτασης εντός των αιθουσών εξέτασης έχουν οι επιτηρητές. Η αρμοδιότητα τυχόν επιβολής στους εξεταζομένους των προβλεπόμενων πειθαρχικών μέτρων ανήκει στην Επιτροπή Εξετάσεων, στην οποία αναφέρουν οι επιτηρητές οποιοδήποτε πρόβλημα ήθελε ανακύψει.

Απαγορεύεται η είσοδος στο Εξεταστικό Κέντρο οποιουδήποτε άλλου προσώπου εκτός των προαναφερθέντων και των λοιπών εμπλεκόμενων στο Εξεταστικό Κέντρο.

Γ. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Για την υλοποίηση των παραπάνω διαδικασιών η Επιτροπή Εξετάσεων του Προτύπου Σχολείου προβαίνει στις παρακάτω ενέργειες:

1. Έλεγχος της νομιμότητας των σχετικών γνωματεύσεων που υπέβαλαν οι υποψήφιοι/ες και σύνταξη συγκεντρωτικής κατάστασης των μαθητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στην οποία περιλαμβάνεται: (α) επώνυμο, (β) όνομα, (γ) πατρώνυμο, (δ) σχολείο προέλευσης, (ε) ο λόγος προφορικής/γραφπτής εξέτασης υποψηφίου/ας και (ε) το ονοματεπώνυμο του Εκπαιδευτικού Παράλληλης

Στήριξης ή του Βοηθού Εξέτασης που πιθανώς παραβρεθεί. Επίδοση αντιγράφου της κατάστασης (μέρους ή όλης) στους επιτηρητές.

2. Ανάλογα με τον αριθμό των υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ορίζεται ο τόπος και ο αριθμός των αιθουσών εξέτασης, λαμβάνοντας υπόψη την με αρ. πρωτ. 55591/ΓΔ4/13-05-2020 ΚΥΑ (Β' 1846) με θέμα «*Τρόπος ασφαλούς διεξαγωγής κάθε είδους εξετάσεων σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία*», τις σχετικές εγκυκλίους και οδηγίες του ΕΟΔΥ και ΥΠΑΙΘ για την προστασία από τον κορωνοϊό COVID-19 και τις οδηγίες του παρόντος εγγράφου.

3. Συγκρότηση των ομάδων επιτηρητών. Σε κάθε αίθουσα ορίζονται δύο (2) επιτηρητές, ει δυνατόν, ένας/μία εκπαιδευτικός κλάδου ΠΕ02 και ένας/μία εκπαιδευτικός κλάδου ΠΕ03, που υπηρετούν σε Πρότυπο Σχολείο και έχουν ανάλογη εμπειρία στην εξέταση υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

4. Μελέτη της γνωμάτευσης κάθε μαθητή/τριας, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφαλής πορεία της διαδικασίας και οι ειδικές συνθήκες που πρέπει να εξασφαλιστούν ενημερώνοντας σχετικά τους/τις επιτηρητές/τριες (π.χ. αποφυγή επίτασης του άγχους των υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που αντιμετωπίζουν και συναισθηματικές δυσκολίες, ενημέρωση ως προς την πολύ ιδιαίτερη επικοινωνιακή ιδιοσυγκρασία ή την ύπαρξη Εκπαιδευτικού Παράλληλης Στήριξης/Βοηθού Εξέτασης, μεγεθύνσεις κειμένων και ειδικός φωτισμός κ.λπ.).

Παρακαλούνται όλοι οι εμπλεκόμενοι στη διαδικασία για την τήρηση του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων των μαθητών/τριών και για τη διαχείρισή τους με εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα.

Δ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Οι υποψήφιοι/ες με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες πρέπει κατά τη διάρκεια της εξέτασης να αντιμετωπίζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι σε καλή ψυχολογική κατάσταση και να αποδώσουν σύμφωνα με τις γνώσεις και τις ικανότητές τους.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με τον παραπάνω τρόπο συνιστά μια διαφοροποιημένη προσέγγιση που απορρέει από τις διαφοροποιημένες διδακτικές πρακτικές που εφαρμόζονται για τη στήριξή τους. Πρόκειται για μαθητές/τριες ικανούς/ές να παρακολουθήσουν το πλήρες Αναλυτικό Πρόγραμμα της τάξης τους και οι οποίοι εμποδίζονται από δυσκολίες στη διαχείριση του χρόνου και του γραπτού λόγου καθώς και στην απόδοση των γνώσεών τους με τους κοινούς τρόπους εξέτασης. Δίδεται έτσι η ευκαιρία στους/τις μαθητές/τριες αυτούς/ές να αποδώσουν σύμφωνα με τις γνώσεις τους και την προσπάθειά τους.

Επισημαίνεται ότι η εξέταση των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν συνιστά σε καμία περίπτωση επιεική αξιολόγηση ή άλλης μορφής ιδιαίτερη μεταχείριση, αλλά σκοπεύει μόνο στη παροχή της δυνατότητας να εξωτερικεύσουν τις γνώσεις τους σύμφωνα με τα ιδιαίτερα μαθησιακά τους χαρακτηριστικά. Είναι αυτονόητο ότι όλοι οι συμμετέχοντες στο Εξεταστικό Κέντρο δεν επιτρέπεται να συμπεριφέρονται περιφρονητικά ή απαξιωτικά έναντι των εξεταζομένων.

Κάθε άλλη λεπτομέρεια που δεν ρυθμίζεται με την παρούσα καθορίζεται κατόπιν επικοινωνίας με την Ε.Ε.Π.Σ.